

RITUXIMAB DHE BELIMUMAB NË TRAJTIMIN E LUPUSIT ERITEMATOZ SISTEMIK - RISHQYRTIM I LITERATURËS

Myzejen Sylbije

Student i Mjekësisë,
Fakulteti i Mjekësisë,
Universiteti i Prishtinës

Lupusi Eritematoz Sistemik është një sëmundje autoimune që mund të rezultojë me morbiditet të theksuar dhe mortalitet. Pacientët me LES kanë risk 2 deri në 5 herë më të madh të mortalitetit sesa personat e të njëjtës gjini dhe moshë (1,2).

Kriteret për diagnostikim të Kolegjit Amerikan për Reumatologji (ACR) dhe Shoqatës Evropiane Kundër Reumatizmit (EULAR) janë 7 kritere klinike dhe 3 imunologjike. Në kriteret klinike bëjnë pjesë kriteret konstitucionale, hematologjike, muskuloskeletore, renale, mukokutane, seroze, neuropsikiatrike; ndërsa në kritere imunologjike bëjnë pjesë prania e antitropave fosfolipidikë, proteinat e komplementit, dhe antitropat lupus specifike (3).

Gjendja mund të shfaqet në organe si: lëkura, membranat mukoze/seroze dhe artikulacionet. Përveç kësaj, mund të rezultojë në komplikime kërcënuese për jetën që përfshijnë organet dhe indet vitale si truri, gjaku dhe veshkat (4).

Lupusi Eritematoz Sistemik është një sëmundje autoimune që mund të rezultojë me morbiditet të theksuar dhe mortalitet. Pacientët me LES kanë risk 2 deri në 5 herë më të madh të mortalitetit sesa personat e të njëjtës gjini dhe moshë (1,2).

Kriteret për diagnostikim të Kolegjit Amerikan për Reumatologji (ACR) dhe Shoqatës Evropiane Kundër Reumatizmit (EULAR) janë 7 kritere klinike dhe 3 imunologjike. Në kriteret klinike bëjnë pjesë kriteret konstitucionale, hematologjike, muskuloskeletore, renale, mukokutane, seroze, neuropsikiatrike; ndërsa në kritere imunologjike bëjnë pjesë prania e antitropave fosfolipidikë, proteinat e komplementit, dhe antitropat lupus specifike (3).

Gjendja mund të shfaqet në organe si: lëkura, membranat mukoze/seroze dhe artikulacionet. Përveç kësaj, mund të rezultojë në komplikime kërcënuese për jetën që përfshijnë organet dhe indet vitale si truri, gjaku dhe veshkat (4).

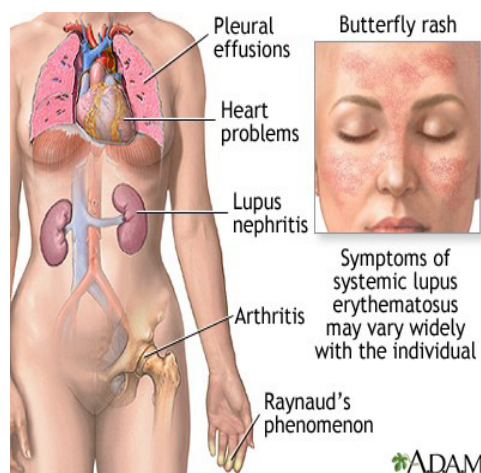

Figura 1: Lupusi Eritematoz Sistemik

Burimi: <https://medlineplus.gov/ency/article/000435.htm>

Metodat

Ky punim është rishikim i literaturës që përmban informatat më të reja në lidhje me metodat më të reja të trajtimit të Lupusit Eritematoz Sistemik. Janë përdorur literaturat botërore që përmbajnë informatat bazë dhe hulumtimet aktuale. Artikujt shkencorë janë siguruar nga databazat: PubMed, Lancet, Cohrane, Google Scholar; këta artikuj përfshijnë një interval kohor prej vitit X deri në vitin Y. Literatura e përdorur është gjetur me anë të fjalëve kyçe si: "lupus", "belimumab", "rituximab", "systemic lupus erythematosus".

3. Rezultatet

Shumë medikamente mund të përdoren për trajtimin e SLE, përfshirë anti-inflamatorët josteroidë, barnat imunosupresues, anti-malarikët, kortikosteroidet dhe agjentët biologjikë. Një nga karakteristikat serologjike të SLE janë qelizat B autoreaktive. Belimumab, një antitrop monoklonal rekombinant që inhibon veprimin e stimuluesve qarkullues të B limfociteve është bari i parë biologjik i aprovuar për trajtimin e SLE, është treguar se belimumab redukton nivelet e autoantitropave dhe ndihmon në kontrollin e aktivitetit të sëmundjes. Belimumab është aprovuar për përdorim tek pacientët mbi moshën 18 vjeçare me SLE aktive dhe pozitive në autoantitropa, në formë intravenoze dhe subkutane. Në provat klinike me belimumab është demonstruar një reduktim ose ndërprerje e dozës së kortikosteroideve. Përdorimi i kortikosteroideve në doza të larta tek pacientët me SLE rrit rrezikun e vdekshmërisë dhe dëmtimit të organeve (5).

Janë bërë gjashtë studime ku janë përfshirë 2917 pacientë të moshës nga 22 deri në 80 vjeç të cilët janë ndjekur minimum 84 ditë dhe maksimum 76 javë. Këto studime kanë krahasuar belimumab-in me placebo. Si përfundim belimumabi ishte më i mirë se placeboja në reduktimin e intensitetit të SLE (4 studime, 2666 pacientë). Në 52% të pacientëve të trajtuar me belimumab është reduktuar intensiteti i SLE, krahasuar me 39% të pacientëve të trajtuar me placebo (6).

Në anën tjetër Rituximab është anti CD20-antitrop që përdoret në trajtimin e lupusit po jo edhe aq i suksesshëm në trajtimin e lupusit nefritik dhe lupusit ekstrarenal. Në një studim të fazës së tretë, multicentrik, të randomizuar, të kontrolluar me placebo. Pacientët me lupus nefritik ose me forma të tjera aktive të lupusit janë përjashtuar nga hulumtimi. Pacientët kanë qenë mbi 18 vjet, me diagnoza klinike të lupusit, me SLEDAI-2K score ≥ 6 , ANA dhe/ose anti dsDNA test rezultatet pozitive në dy kohë të ndryshme, regjimi i trajtimit stabil, pacientet femra që nuk janë shtatzëna, jo gjidhënëse, pa pritshmëri për lindje të fëmijëve, ose që marrin kontraceptivë. Pacientët janë randomizuar në 3 grupe. Grupi i parë ka marrë belimumab dhe placebo (krahu

Korrespondenca:
myzejen Sylbije47@gmail.com

RITUXIMAB DHE BELIMUMAB NË TRAJTIMIN E LUPUSIT ERITEMATOZ SISTEMIK - RISHQYRTIM I LITERATURËS

Mysheref Sylbije

*Doktor i Mjekësisë,
Fakulteti i Mjekësisë,
Universiteti i Prishtinës*

A, kontrolli), belimumab dhe rituximab (krahu B, kombinim), ose belimumab plus SoC (krahu C, referencat). Hulumtimi ka ardhur në përfundim se rituximabi nuk aprovet për përdorim si i vetëm por ka pasur sukses në kombinim me belimumabin nëse përjashtohet mundësia e toksicitetit (7).

4. Diskutimi dhe përfundimet

Belimumab dhe Rituximab janë barna të cilat mund të përdoren në trajtimin e Lupusit Eritematoz Sistemik. Sipas hulumtimeve më të reja këto barna kanë treguar sukses në reduktimin e një sërë simptomash të lupusit, por duhet të kemi kujdes në efektet anësore tek pacientët që përdorin rituximab si: kuarje,

skuqje, presion i ulur i gjakut, dispne, infeksione, reaksione të ashpra, arrest kardiak, sindroma e lirimit të citokineve, sindroma e lizës tumorale, infeksionet, leukoencefalopatia progresive multifokale, aktivizimi i hepatitit B, infeksionet tjera virale, toksiciteti imun, toksiciteti pulmonar, obstruksioni dhe përdorimi i zorrës. Ndërsa si efekte anësore të belimumabit përmenden nauzea, diarreja, temperatura dhe gjithashtu hipersensitiviteti (8,9)

Përparësia e tyre në krahasim me trajtimet tjera të lupusit është se janë terapi target që ndërveprojnë me B limfocitet, dhe se ekziston hapësirë për hulumtime në lidhje me efikasitetin e veprimit dhe kosto efektivitetin..

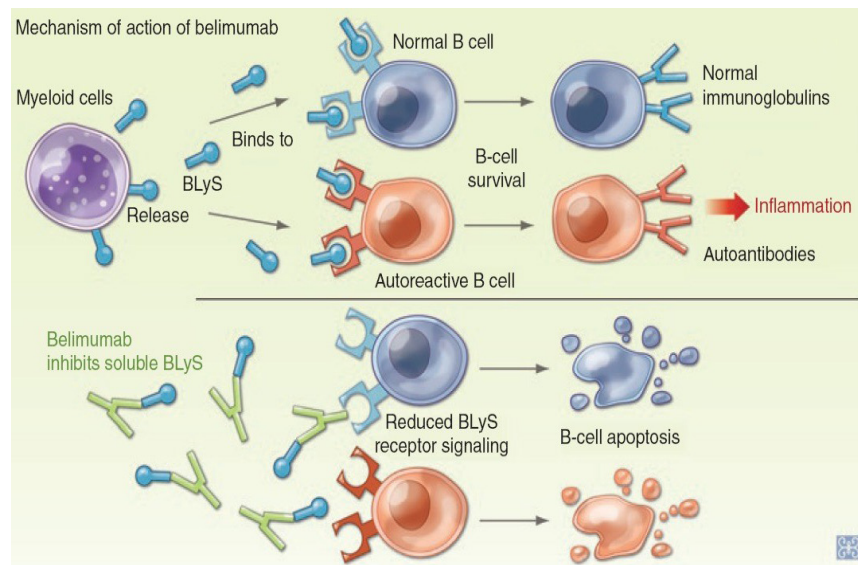

Figura 2. Belimumab: Inhibitori B Limfocit specifik për trajtimin e Lupusit Eritematoz Sistemik
Burimi: <https://ascpt.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1038/clpt.2011.290>.

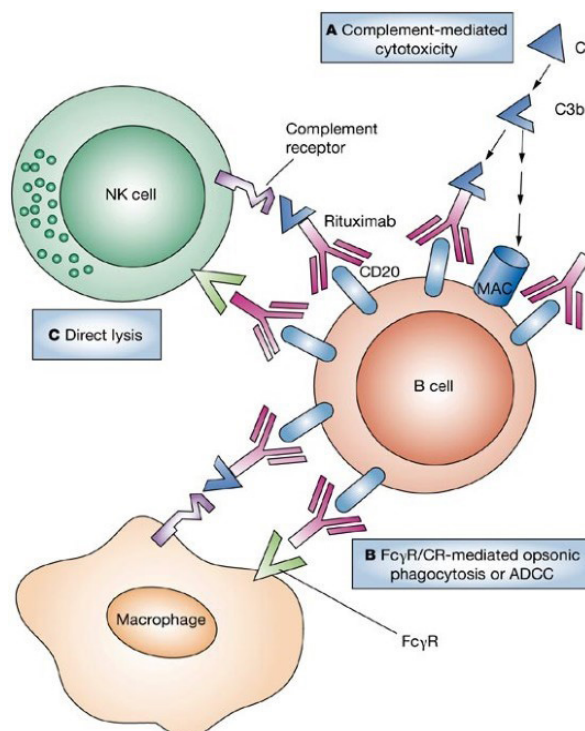

Figura 3. Mekanizmi i veprimit të Rituximab tek sëmundjet autoimmune
Burimi: <https://www.nature.com/articles/ncprheum0424>

Korrespondenca:
myzejensylbije47@gmail.com

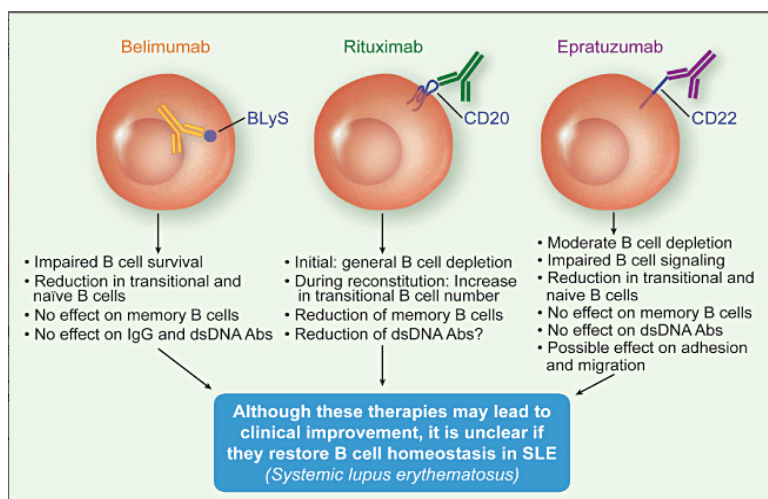

Figura 4. Antitruapat e drejtuar ndaj B qelizave si terapi në menaxhimin e lupusit eritematoz sistematik

Burimi: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/j.1365-2249.2011.04460.x>

Referencat:

1. Lazar S, Kahlenberg JM. Systemic lupus erythematosus: New diagnostic and therapeutic approaches. *Annual Review of Medicine*. 2023;74(1):339–52. doi:10.1146/annurev-med-043021-032611.
2. Kandane-Rathnayake R, Golder V, Louthrenoo W, Chen Y-H, Cho J, Lateef A, et al. Lupus low disease activity state and remission and risk of mortality in patients with systemic lupus erythematosus: A prospective, multinational, Longitudinal Cohort Study. *The Lancet Rheumatology*. 2022;4(12). doi:10.1016/s2665-9913(22)00304-6.
3. Aringer M, Costenbader K, Daikh D, Brinks R, Mosca M, Ramsey Goldman R, et al. 2019 European League against Rheumatism/American College of Rheumatology classification criteria for systemic lupus erythematosus. *Arthritis & Rheumatology*. 2019;71(9):1400–12. doi:10.1002/art.40930.
4. Plüß M, Piantoni S, Tampe B, Kim AH, Korsten P, Belimumab for systemic lupus erythematosus - focus on lupus nephritis. *Human Vaccines & Immunotherapeutics*. 2022;18(5). doi:10.1080/21645515.2022.2072143.
5. Huang SP, Snedecor SJ, Nanji S, Lloyd E, Bell CF. Real-world effectiveness of belimumab in systemic lupus erythematosus: A systematic literature review. *Rheumatology and Therapy*. 2022;9(4):975–91. doi:10.1007/s40744-022-00454-9.
6. Huang SP, Snedecor SJ, Nanji S, Lloyd E, Bell CF. Real-world effectiveness of belimumab in systemic lupus erythematosus: A systematic literature review. *Rheumatology and Therapy*. 2022;9(4):975–91. doi:10.1007/s40744-022-00454-9.
7. Teng YK, Bruce IN, Diamond B, Furie RA, van Vollenhoven RF, Gordon D, et al. Phase III, Multicentre, randomised, double-blind, placebo-controlled, 104-week study of subcutaneous belimumab administered in combination with rituximab in adults with systemic lupus erythematosus (SLE): Bliss-believe study protocol. *BMJ Open*. 2019;9(3). doi:10.1136/bmjopen-2018-025687
8. Belimumab [Internet]. Wikimedia Foundation; 2023 [cited 2023 Jun 6]. Available from: <https://en.wikipedia.org/wiki/Belimumab>